

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanj se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravišтво
(administracija) in ekspedicija na
starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
veljajo 60 kr. več na leto.

Vredništvo v Hillerjevi ulici
št. 6.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Adresa

narodnih zastopnikov in društev

Dr. Janezu Bleiweisu.

Blagor Vam!

Vsa rodoljubna srca, kar jih je na slovenskej zemlji od sinje Jadre do preko Drave, od Soče do Mure, od Zilje do Kolpe, radostna današnji dan v duhu z Vami praznujejo! Redko kdo dočaka čvrst na duhu in telesu število Vaših let, a koliko jih je še le, ki stako polno zadovoljnostjo, kakor Vi, morejo ozirati se na dolgi trnjevi pot za soboj!

Skoró bode štirideset let, kar ste — dozorel mož z veleobširnim znanjem — vrnili se v Svojo domovino, Bistro Vaše oko je brzo izpoznalo tožnjo njeno stanje. Želeč rojakom koristiti in pomagati, iskali ste kakor umen zdravnik uzroke gospodarskemu in duševnemu hiranju prebivalstva in z zdravljenjem začeli pri korenini. Takój ste spredvideli, da narodni prerod mora izvirati iz narodovega jedra, iz še zdravega kmetskega stanú, in zato ste obračali vso Svojo skrb v prvej vrsti na podučevanje slovenskega kmeta. Treba mu je bilo poduka o vsem. Tujka mačeha, ki je v sinovih tlačenege roda, ki od prvega tukaj stanuje, videla le robove, nikdar nij brigala se za njihove težnje in bolesi; kaj čuda, da je ta naš rod zanemarjen zaostal? Vi ste jeli podučavati ga o poljedelskem in obrtniskem napredku ter zlasti v to svrhu ustanovili si glasilo, čestitljive

„Novice“,

katere od tistih časov do zdaj skozi trideset in pet let redno hodijo mej Slovence, obilen sad rodeče.

Jasno Vam je bilo uže s početka, da poduk samo v kmetovalskem obziru še ne zadostuje našemu narodu, ampak da mu poleg vsakdanjega kruha treba i druge hrane, če hoče rešiti se propada. Zato so „Novice“ Slovence tudi učile spoznavati samega sebe in brate okrog, odprle so svoje predale vsem strokam ter postale in dokaj časa ostale sredotočje vsega slovstvenega gibanja na Slovenskem.

Novo polje se je odprlo uže mnogostranskej Vašej delavnosti, ko je zarija državljanske svobode tudi avstrijskim narodom vzhajati začela, obečaje jim boljšo bodočnost. Hvaležno ljudstvo je moža, ki mu je bil dobroten učitelj in vesten svetovalec v vseh stvareh, takój izbralo si za svojega zastopnika in do današnjega dneva ste najodličnejši zagovornik, neustrašen branitelj deželnim in narodnim pravicam.

Cim bolj se razvija narodni živelj v vsacem obziru, tem večje je Vaše trudoljubje. Kamor koli se obrnemo, povsodi vidimo Vaše ime, Vašo roko, vidimo, da ste v resnici zmerom prvak! Narod neštivilne Vaše zasluge dobro pozná, ceni in slavi, ker Vas uže davno imenuje svojega

Očeta.

Blagoslavljal bode Vaše delo še pozni vnuk in pomnil, da ste Vi za časa narodnega probujenja pradedom bili vodnik.

Od vseh stranij Vam danes Slovenci na mnogi način izrekajo svojo udanost, svoje spoštovanje, svojo ljubezen. Na čelu dolgej vrsti Vaših čestilcev se Vam klanjajo ustavni zastopniki našega naroda in óni prirodnega njegovega središča, poleg njih pa poverjeniki ljubljanskih društev, katera pred vsemi drugimi uživajo in občudujejo rodoljubno Vaše prizadevanje.

Ponos in dika mile nam domovine, vzor vernih njenih sinov! Prejmite iskreno in navdušeno naše čestitanje: Bog Vas ohrani še mnoga leta slovenskemu narodu na srečo, čast in slavo!

V Ljubljani, 19. dan novembra 1878. leta

0 sedemdesetletnici dr. J. Bleiweisa.

Kakor Hrvat je hočejo tudi Čehi z nami Slovenci obhajati svečanost Bleiweisovo. Po kratkih prvih naznanilih so česko-moravski listi objavili daljše popise o jubilaru in njegovih zaslugah za narod slovenski. Tako na pr. je prinesla „Česká Včela“, časopis k zabavi in poduku v Pragi v svoji 21. številki III. letnika podoba dr. Jan. Bleiweisovo z opisom njegovega delovanja s pomenljivim pristavkom, da bode narod slovenski z rojstvom njegovim obhajal tudi spomin svojega lastnega duševnega prerodenja. — Tako je prinesel vrli Čech v Pragi v podlistku z napisom: „Dr. Jan. Bleiweis, načelnik slovenskih domoljubov“ po „Obzoru“ večino tudi v našem listu ponatisnjeneja sestavka o Slovanih sploh in o Hrvatih pa Slovencih posebej ter pravi:

„Tudi Slovenci so narod slovanski, kateri ima knjigo svojega mučenja in je obsojen bil na umor in pogin. In kdo vé, ali bi že ne bilo po Slovencih, ko bi dobremu temu narodu ne bil za naših dni Gospod vzbudil dveh mož gorečih in čistega srca: Martina Slomška pa Janeza Bleiweisa. Eden izmed nju, Slomšek, knez veliki, poslej biskup mariborski, je prejel že plačilo od Boga; drugi Jan. Bleiweis, mož sedemdesetletni, doslej čvrst in zdrav, živi med svojimi in deluje s svojimi nasledniki in drugi ali tovariši na domačem polju ljubljenega naroda... Tudi pri nas na Českem že 40 let poznamo in spoštujemo „očeta in vodnika Slovencev“ dr. Jana Bleiweisa. Še danes pomnimo, s koliko radostjo so pozdravljane bile poročila o začetku in razširjevanju Bleiweisovih „Novic“, s koliko zadovoljnostjo so očete naši n. p. Jungman, Šafarik, Palacki, blagoslovljali delavnost izvrstnega in praktičnega tega vzbuditelja in množitelja narodnega življenja med Slovenci. „Naučni Slovnik“ naš ga opisuje, češ, to je eden iz najbolj zaslužnih buditeljev slovenske literature itd. itd. Upamo, da o njegovih zaslugah o priliki, kakor se spodobi, v „Čechu“ še spregovorimo. Danes le za „Obzorom“ zagrebским Čehe spominjamo svečanosti, ktero bodo v kratkem slavili sorodni nam Slovenci v Ljubljani, in to v nadi, da radosti bratov Slovencev bodo tudi naše radosti. V Ljubljano čez gore se ne da tako lahko; ali iz src českih dojdejo tje goreči oglasi blagega sočutja in bratovskega vdeleževanja. Ko je pred leti slavil naš Palacký podobno slavnost, iz vseh krajev slovanskih leteli so v Prago telegrami, češ: Dika Ti, Slava Ti, Mnogaja ljeta! Večni neminljivi spominj! itd. „Čech“ ne dvomi, da se o slavnosti Bleiweisovi v Ljubljani ponavljali bodo enaki izjavi. Kako ljubo in tolažljivo, lepo in slavno bi to bilo, ko bi iz vseh naših mest dne 19. listopada ozvali se glasi na čast in slavo „vzbuditelju in očcu Slovencev Bleiweisu!“ „Čech“ upa, da tisti dan vsaktero česko mesto brzojavno pošlje svoj bratovski pozdrav Janezu Bleiweisu v Ljubljano!“ (Cf. X, 260).

Hrvatskim gostom.

Prazničen je današnji dan za ves slovenski narod, prazničen dan, ker obhajamo svečanost na čast možu, kojemu se v zaslugah za naš slovenski narod njeden živečih slovenskih sinov primerjati ne more.

Če je pa kdo primogel k posebni veličastnosti in pomenljivosti tega dneva, so to naši dragi gostje hrvatski. Človek hoče v veselji kakor v žalosti somišljječih tovaršev, in zato je veselje današnjega dneva za slovenski na-

rod dvojno, ker se tega veselja vdeležuje bratovski narod hrvatski.

Nenaravna in neusmiljena dualistična meja loči oba naroda, da v navadnih časih vsak svojo pot hodita, kakor bi ne bila iste matere sinova, iste krvi, iztih želja in teženj; pa v važnih, imenitnih trenutkih se bratsko čuvstvo zatajiti ne dá, v važnih trenutkih zna Hrvat, da ima brata na zapadu, in Slovenec, da ima brata na iztoku.

Ko je kruti Turčin prihrumel pod ozidje Siska in mesto oblegal, poslali so Hrvatje v svoji sili prositi pomoči slovenske, in slavni vitez Ravbar je prihitel s svojimi hrabrimi Kranjci, ter pomagal posekati osmansko golazen.

Ne omenivši drugih enakih dogodb, kjer se je vzajemnost obeh narodov pokazala, opominimo se na slavnega bana Jelačića, kateri se je spominjal tudi Slovencev in hotel, da naj se združijo s Hrvati, o čemur pa dunajski državniki niso hoteli nič slišati.

Tudi sedanjí čas je velike važnosti za Hrvate in za Slovence, velike važnosti, ker se rešuje vzhodno vprašanje, in nosi srečna rešitev tega vprašanje v sebi kali lepše bodočnosti za vse Jugoslovane. Zagrizena pa onemogla strast naših skupnih dušmaninov se sicer napenja, da bi odvezla Hrvatom in Slovencem sadove, ki so jim dozoreli vsled razpada turške države; pa če kaj opravijo, bo njihova zvijačna zmaga enako laži imela le kratke noge, slovanska ideja pa bode naposled tem sijajnejšo zmago obhajala.

S pridobitvijo Bosne priredjena je lepa dota za Veliko-Hrvatsko, in ta dota se jej vzeti ne more, ako sploh hoče Bosna avstrijska ostati; vse poskušnje, vrediti jo po okusu Madjarov ali dunajskih centralistov, izkazale se bodo kot neizpeljive, in potem pride čas, ko se bode morala kraljevini Hrvatski prepustiti ona veljava in oblast, katero si sedanjí mogotci brez Slovanov zastoj trudijo vstanoviti in ohraniti.

Prišel je nemara najvažnejši trenutek hrvatske in cele jugoslovenske povestnice; tem bolj nas tedaj veseli, da se hrvatski bratje v tem imenitnem trenutku spominjajo tudi nas Slovencev, kar so dokazali s svojim prihodom v Ljubljano k svečanosti dr. Bleiweisove sedemdesetletnice. Znamo sicer, da to počastenje velja v prvi vrsti našemu častitemu jubilaru; vendar kar velja — očetu, to velja tudi otrokom; Bleiweis se od slovenskega naroda ločiti ne dá, kdor časti njega in njegovo delovanje, je prijatelj tudi nam, ker je Bleiweisovo delovanje veljalo koristno, blagru in bodočnosti našega naroda.

Častiti in slavni gostje hrvatski so došli k nam kot čestilci Bleiweisovi, kakor tudi kot prijatelji naroda slovenskega.

Dobro došli, kličemo jim iz bratovskega srca! Naj bodo preverjeni, da se jenjovega prihoda ves narod razveselil in da so mu brez hlinjenosti bolj dragi in ljubi, kakor se jim bode to morda povedalo.

Ako bi se spodbilo, nasproti gostu izreči kako željo, prosili bi slavne može bratskega naroda hrvatskega, da naj domu se vrnivši, ne pozabijo naroda slovenskega, tega tolikanj zapuščene, politično tolikanj oslabelega plemena, in naj povedo svojim bratom, kako gorko bijejo naša srca za slovanstvo, za brate hrvatske, in kako težko je na drugi strani naše stališče, kako velika je moč naših protivnikov, kako prevelika za naše moči! Naj vedno in povsodi širijo vzajemnost in skupnost obeh narodov, naj delajo na to, da ko napoči dan velicega prerodenja in povišanja Hrvatske, mi sloven-

ski bratje na ta dan ne bomo žalovali — zapuščeni in pozabljeni, ampak da se bomo z njimi vred radovali. Bog živi hrvatske naše goste!

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 15. novembra.

Cesar so 14. t. m. v Budapešti jako prijazno sprejeli hercegovinsko deputacijo, ki se v izročeni adresi svojemu naj milostivejšemu gospodu in vladarju zahvaljuje, da se je v deželo povrnil red in mir, ter cesarja prosi, da naj hercegovinski narod sprejme za svoje otroke, in naj deželi dá primerno ustavo. Cesar so v svojem odgovoru zagotovili deputacijo svoje milosti, rekši, da hočejo za blagostanje naroda vse storiti, da pa zahtevajo od njega tudi vdanost in pokorščino proti vsem ukazom in naredbam njihovih gospodk. Varovali bodo vse vere, pa tudi ostro kaznovali vsaki nered. „Povejte svojim rojakom, rekli so cesar, da cesar odkritosrčno želi njihovega blagostanja in drži dano besedo.“ Na prošnjo nekega bega so obljubili, da hočejo Jovanoviča pustiti v Mostaru, kjer za blagor naroda vspešno deluje. Deputacija se je potem poklonila ministrom Andrassyu, Tiszi, Auerspergu, Bylandtu in Hoffmanu, ki so jo vsi zagotavljali, da se bode skrbelo za njihovo deželo, tako da bodo mogli kristjani in Turki mirno drug poleg drugega živeti. Ob 6. uri bila je deputacija povabljená k cesarjevi mizi k obedu. Cesar in ministri v svojih nagovorih niso naravnost rekli da bodo deželo zedinili z avstrijsko državo, a pomenljivo je, da so blagovolili sprejeti adresu, ki to zedinjenje zedinjenje zahteva, in da so tako, milostljivo in prirčno sprejeli deputacijo. Tisza je v državnem zboru ogerskem sicer rekel da zasedenje ne bode dolgo trajalo, pa že iz vzrokov, ktere je on za zasedenje navedel, je razvidno, da naši dežele ne morejo in ne smejo popustiti. V soboto se deputacija skoz Zagreb in Reko vrne domu. Pravijo, da bode tudi iz Bosne enaka deputacija prišla.

Iz Zagreba se „Čechu“ naznanja, da se v dobro podučenih ondošnjih krogih govori, da je ban Mažuranič poprosil za izpuščenje iz sedanje službe.

Delegacijam se rudeča knjiga s pismi o vnanji politiki in zasedenji Bosne še ni predložila. Pravijo, da se bode to še le zgodilo, ko se bode plegla razburjenost, ktero je v ogerski zbornici napravila adresna obravnava. Ta razburjenost je menda tudi vzrok, da se v odgovoru na adresu hercegovinske deputacije ni razodelo, da si hoče Avstrija pridružiti Bosno in Hercegovino.

Vnanje države.

Francosko starašinstvo je za dosmrtno ude izvolilo konservativce Baragnona, Vallée-a in Haussenville-a. Liberalna narodna skupščina pa je zavrgla izvolitev konservativnega poslanca grofa Muna.

Iz Rima. „Corriere d'Italia“ piše, da kardinali, ki jih namerava sv. Oče meseca febr. 1879 imenovati, bodo: Pecci, Ricci, Jacobini, Meglia in Cattani. Nuncij na Dunaju bode neki imenovan Massela, za nuncija v Pariz pride Romett, v Madrid Czacki.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 10. novembra. (Dr. Bleiweisova sedemdesetletnica.) Kakor je znano, delajo se po vsem Slovenskem velikanske priprave za Dr. Bleiweisovo sedemdeset-

letnico. Vsaj so tudi vsakemu znane zasluge, koje si je oče slovenskega naroda za svojo domovino pridobil. Njegovo ime se bo lesketalo v zgodovini slovanskega naroda, kakor svetla zvezda na sinjem nebu. Dr. Bleiweis ne bo več, in še bo živelo njegovo ime med narodom!

Pa ne le rodoljubi na slovenski zemlji, ampak tudi Slovenci na ptujem hočejo ta dan slovesno praznovati. Tako je bil dr. Bleiweis v tukajšnjem društvu „Slovenija“ za častnega uda sprejet. Ker pa društvu Sloveniji ni moglo, osebno vdeležiti se te slavnosti, naprosila se bosta po društvenem odboru dr. Kersnik in Štempihar, da izročita dotično diplomu g. jubilantu. Pa tudi na Dunaji živeči slovenski dijaci praznovali bodo slovesno ta dan; Slovenija napravi namreč v ta namen komers, kterega bodo zbilja tudi drugi slovenski vseučilišniki obiskali.

Bleiweisove zasluge niso le znane po Sloveskem; znane so marveč po vsej slovanski zemlji. Tudi Hrvatje se hočejo hvaležne izkazati onemu možu, ki je neumorno delal za ilirsko idejo. Mladina, pravi se, je up naroda in zagadatelj važen del. Znano je nam predbro, da Hrvate pravzelo zanimajo naše težnje, naš boj za narsvetejšo svetinje vsakega naroda, za jezik in enakopravnost.

Na Dunaji živi mnogo hrvatskih dijakov, ki so enacega mišljenja z nami, ki pa tudi našo osodo gorko pomilujejo.

Hrvatje so prav prijazni in se obnašajo proti nam Slovincem bratovsko, Slovenci, ki dohajajo v društva hrvatskih dijakov, v „Velebit“, so Hrvatom vselej dobro došli. Ne imenujejo jih drugače, kakor „braća Slovenci“. Sploh želimo, da bi Slovenci v ožji krog s Hrvati stopili. Kako so tudi oni prepričani o zaslugah Bleiweisovih za jugoslovensko idejo, evo tu dokazi.

„Velebit“ imel je 6. t. m. sejo. Gospod Kovačević razložil je zasluge dr. Bleiweisove, ktere si je pridobil za dobe Ilirizma, stoječ zmeraj na strani slavnega Hrvata Ljud. Gaja. Spominja se pa tudi vseh jugoslovenskih borilcev tega vremena. Svoj klasični govor sklene z besedami: „Dr. Bleiweis kao otac slovenskega naroda zasluži, da ga i Hrvati, braća Slovenca, u Beču u znak osobitoga priznanja izaberu svojim počastnim članom.“ Vsi društveniki vstanejo in sprejmejo ta predlog z burnimi „živio-klici“. Odbor sprejme ta predlog tudi enoglasno in sklene v debatah: I. da se društvo „Velebit“ osebno vdeleži te svečanosti in g. dr. Bleiweisu izroči diplomu; II. da tudi na slavnostni dan slavnostnemu odboru telegrafuje. Dotično diplomu izdeluje ud Velebita g. Hohnjec.

To je pač najlepša zahvala našemu očetu, da se ga hvaležno spominja ves slovanski svet.

Omenil sem preje, da naj Slovenci v ožji krog stopimo z našimi sosedi Hrvati. Zvedite pa tudi, kako nas sodijo Hrvatje. Najbolj razširjeni Hrvatski dnevnik „Obzor“ piše v večjem članku v št. 257 o sedemdesetletnici dr. Bleiweisovi. *)

On ne razodeva le svoje misli o dr. Bleiweisu, ampak seznanja tudi Hrvatski svet z našimi težnjami.

Potrebno je, da se v tem važnem trenutku naslonimo na Hrvate. Taka zveza bila bi prav po godu Hrvatem. Vsaj sam „Obzor“ piše: „Današnja doba više nego koja nalaze Hrvatima in Slovincem, da budu v neprestanom doticaju, da štupe v što ožjo zvezo.“

Dalje navdušuje svoje rojake, da naj se v obilnem številu vdeležijo Bleiweisove slovesnosti.

Dá, naš narod stoji na trdni podlagi in tudi to priznava „Obzor“, ki piše, da tisti narod, pri kojem hvaležnost proti svojim dobrotnikom ni puhla reč, nego se v tako svečanem trenutku pokaže iskren, — ta narod ni izgubljen! Zatiški. *)

Iz Celjske okolice, 17. novembra. (Povodenj.) Zadnji teden smo imeli zaporedoma veliko povodenj po savinjski dolini in bližnji celjski okolici. V noči od sobote do nedelje (16. do 17. novembra) pa je Savinja vsled huđega deževja zopet grozno narastla in svoje bregove prestopila tako, da je savinjska dolina po nekterih krajih podobna širokemu jezeru. Danes zjutraj se je podrl most čez Savinjo poleg Levca nad Celjem; po njivah je mnogo škode, ker poljski pridelki še niso vsi pospravljeni.

Lovski batalijon št. 27 je došel v petek zvečer iz Bosne v Celje ter je bil slovesno spejet. Godba polka princa Leopoldovega ga je na kolodvoru sprejela, mesto pa je bilo krasno razsvitljeno in ozaljšano. Ta batalijon ostane zdaj v Celji.

Iz Bleda, 15. novembra. (K dr. Bleiweisovi svečanosti.) Prvaka naroda slovenskega, gospoda dr. Janeza Bleiweisa, je v spomin njegovega 70. rojstnega dneva v seji 5. t. m. tudi občina Grad na Bledu enoglasno izvolila za častnega srenjčana. Narodne gospé in gospodične pa mu bodo izročile iz 70 platiniskih cvetec (Edelweiss) sestavljen, na rudeče suknjo prilepljen venec, v katerem je izdelano spodobno vošilo z višnjevimi ali modrimi črkami.

Iz pod Nanosa, 13. novembra. (Preskušnja v Slapski šoli.) Učenci sadjovinarej ke šole na Slapu so imeli 30. oktob. svojo letno preskušnjo. Deželni odbor poslal je k preskušnji gospoda doktorja Deu-a, odvetnika v Postojni, kmetijsko družbo Kranjsko pa je zastopal gospod dekan in častni kanonik Jurij Grabrijan. Poslušalcev se je nabralo lepo število iz vsih krogov, tudi Vipavski grof gospod Karol Lanthieri so preskušnjo s svojo navzočnostjo počastili. Učencev bilo je letos šest, ki so vživali za to šolo odmenjene štipe. Gospod vodja Rihard Dolenc izpraševal je vinoreje in kletarstvo, zeljenadoreje in sviloreje; gospod pristav Žepič pa računstvo in zemljoimerstvo, spisa je, kemijo in kmetijstvo. Učenci so tako dobro in umevno odgovarjali, da so vsi poslušalci morali pritrditi, da sta gospoda učenika svojo ualogo izvrstno dovršila. Da je bila obširna tvarina umno razdeljena in umevno predavana, pričali so učenci s svojimi temeljitimi in jasnimi odgovori. Kar je učence odgovoril, ni bilo le golo suhoparno pravilo, ampak kazal je tudi praktično izpeljavo povedanega pravila, naj si bo že, da je na tablo stvar narisal, ali pa na stroju, kterih je bilo v preskušnjijski sobi obilo, reč pojasnoval. Tako umevno so učenci odgovarjali, da so kmečki moške po skušnji rekli: danes smo se pa še mi nekaj naučili, hočemo to v svojih nogradih, vrtih in njivah poskusiti. Le škoda, da tako malo učencev pošiljajo v to za kmeta tako koristno šolo. Nekateri so že taki, da se reči popred ne lotijo, dokler jih že prav v nos ne dregne. Saj vendar mora vsak spoznati velik napredek kmetijstva, kteri količak raz-

*) Prvi dopis in prejšnje rekomandirane reči smo hvaležno sprejeli in jih o svojem času porabimo. Zadnji dopis pa smo takoj priobčili. Za adreso, po kteri nas vprašate, zadostuje samo ime in karakter dotičnega.

uma ima in si Slapsko šolo, njeno sadjo-vinarejsko gospodarstvo ogleda. Odprta je vsakemu na ogled. Kako lepo redno so nigradi zasajeni, kar obdelovanje manjša in lajša; kako dobra, čista so raznotera vina, ki se tam pride-lujejo in drago prodajo. Ako si človek vrt ogleda, morajo ga iznenaditi lepa mlada sadna drevesa, ki po modri odgoji, že v malih letih z dobrim sadjem delo obilno plačujejo. Zeljenad vsake vrste zasajena po najnovejših že skušenih pravilih, lepodišeče cvetlice, vse ima svoje mesto, vse svojo postrežbo. Človek mora pritrditi, da tukaj se zares zemlja izkoristi. O oliko bi kmetu umno kmetijstvo stan polajšalo, koliko bi mu še mati zemlja rada dala, ako bi se ji znal in hotel kaj prikupiti. Slapska šola zares čast dela gospodu vodju Rihardu Dolencu, ki neutrudljivo dela sa napredek kmetijstva in žrtvuje vse svoje moči, uporabi ves čas, da bi z naukom modrega kmetijstva kmetu jarem zljajšal in posljajšal. Njegovo blago delo bodo zanamci vedli po vrednosti ceniti. Tudi gospod pristav Žepič je pri skušnji pokazal, da ne ume le samo za se praktičnega kmetijstva, ampak da zna tudi drugim to umevno razložiti, kajti učenci so mu prav dobro odgovarjali. Okoli ene popoldne je bila končana preskušnja. Dva učenca, eden družega, eden prvega leta, sta dobila spričevalo zrelosti za kmetijstvo. Štirje učenci pa ostanejo še eno leto v šoli. Gospod vodja sam, ker gospod doktor Deu ni hotel, je po skušnji učenca prijazno nagovoril in ostale štiri učenec za prihodnje leto k marljivosti spodbujal, dva odhajoča učenca pa je opominjal, da naj pridno delata po naukih, ki sta jih slišala v šoli, in gotovo bosta najboljši vspeh dosegla. —

Domače novice.

V Ljubljani 19. novembra.

(Cesarični god) so razne šole danes praznovala s skupnimi sv. mašami, potem pa so imele prosto.

(Srebrni lavorov venec), kterega izročé ljubljanske gospé dr. Bleiweisu v spomin njegove sedemdesetletnice, je jako krasno izdelan in je bil te dni videti pri zlatarju Tamborninu. Na vsakem perescu vrezano je ime ene vdelež-nice, kterih je vseh skupaj 78.

(Mestni odbor) je že v nedeljo čestital dr. Bleiweisu k njegovi 70letnici. Župan je v svojem nagovoru povdarjal, da je 70. leto velika milost za vsakega, ki ga doživi, zlasti če zamore v tej starosti še tako krepko in vsestranko delovati kakor g. jubilar. Ko je mestni odbor zvedel o tej redki svečanosti, sklenil je skupno čestitati g. jubilantu, kot vknjiženemu meščanu in bivšemu mestnemu odborniku. Ta sklep mestni odbor izvršuje tem radostnejši, ker mora vsakdo priznati ljubezen, vdanost in požrtvo-valnost, s katero je dr. Bleiweis ves čas do-sledno deloval za korist dežele slovenske. Dr. Bleiweis je na to odgovoril, da je vsled te nezasluzene časti jako ginjen, in da je imel pri svojem delovanju v mestnem odboru, v kterem je sedel od leta 1848 do 1868, gotovo naj-boljšo voljo, če tudi zaradi vsestranskih oprav-kov za korist mesta ni mogel tolike storiti, kakor je želel. Zdaj se je iz zbora umaknil, in na njegovo mesto stopil je njegov sin, ki bode pa gotovo deloval v ravno istem duhu, kakor njegov oče. Če se glede političnih načel z nasprotno stranko ne strinjamo, v ljubezni do domovine smo vendar edini, in g. jubilar upa, da bode enkrat prišel čas, ko se bomo porazumeli tudi v političnih nazorih, ker nasprotje ni tako veliko in oestro. — Zadnje be-

*) Članek smo zadnjič objavili.

sede bile so od navzočih sprejete z veliko zadovoljnostjo in splošno pohvalo. — Zatem se je dr. Bleiweis poklonil deželni odbor, ter mu izročil izvrstno adresno, v kateri se pripoznavajo njegove zasluge, ki si jih je pridobil v deželnem odboru, čigar ud je bil od leta 1861 do letošnjega leta. Tudi gg. bogoslovci so g. jubilantu čestitali že v nedeljo, in sicer prvi izmed vsih družih.

Blagorodnemu gospodu

dr. Janezu Bleiweisu

za 70letnico njegovega rojstva
dne 19. novembra 1878.

Srčno raduj se, ród,
Rojstva častiti gód,
Sedemdesetič vžé
Danes praznuje sin,
Ki mu slavi spomin
Zvestih rojakov srcé!

Slovenski dušni velikan,
Naš venec prejmi v slavni dan,
Ker dómu vsegdar bramba, čast,
Krepkó si stal, kot v šumi hrast.

V temini rod slovenski žil
In malo znan je svetu bil;
Rodiš se Ti, in dah se Tvoj
Razvnel za dragi dom je svoj.

In k delu Ti spodžigal nas,
S tešilom Ti si dvigal nas,
Pobégnil vže je dušni mrak,
Prosvete, glej, vibrá barjá!

Kar storil očini si do zdaj,
Hvaležna Ti pomni vekomaj,
Častil še Tebe pozni bode svet!
A danes iz srčnih globočin
Želi domovini vsak Ti sin:
Bog živi Te še mnogo, mnogo let!

Jos. Cimperman.

(Slavnostna beseda v praznovanju dr. Jan. Bleiweisove sedemdesetletnice) se bode vršila danes zvečer (19. novembra) v dvorani narodne čitalnice v Ljubljani. Program: 1. Herold: Overture k operi „Zampa“. 2. Slavnostni govor. 3. Dr. B. Ipavec: Slavnostna kantata, besede Cimpermanove (spredej natisnjena.) Moški zbor s četverosplovom. 4. Bazin: „Križari na moru“, moški zbor. 5. Mayseder: Zastavenička, solo za gosli z orkestrom. 6. Nedved: „Želje“, samospjev za bariton; poje gosp. Ivan Kosler. 7. Nedved: „Popotnik“, moški zbor s tenorsolom in četverosplovom; solo poje g. Meden. Potem: „Berite Novice!“ Izvirna veseloigra v jednom dejanji. Osobe: Kratki, nižji uradnik. Manica, njegova hči. Marjana, njegova sestra. Doktor Dragič. Dejanje se vrši leta 1864 v Ljubljani. — Začetek ob pol 8. zvečer. —

Opomba. Vstop k besedi je čitalničnim udom prost proti vstopnicam, katere se bodo oddajale le v nedeljo in v ponedeljek 17. in 18. novembra dopoldne od 9—12 ure pri g. Kadilniku v banki „Sloveniji“, in veljajo one samo za osobo, na katere ime se glase. — Vstopnina za neude pa je 1 gl. za osobo. Tudi te vstopnice se dobivajo pri gosp. Kadilniku in zvečer pred besedo pri blagajnici. Odbor.

(Iz seje deželnega odbora 8. novembra.) Dopis Ljubljanskega magistrata, da bode mesto skrbelo za družine rezervistov iz Ljubljane in jim dajalo podporo, je deželni odbor vzel na znanje z dostavkom, da se vsled tega družinam Ljubljanskih rezervistov ne bodo več dajale podpore iz milodarov, ki se stekajo v deželni blagajnici. — Namesto bivšega deželnega odbornika g. Janeza Murnika, kateri je svoj mandat kot zastopnik deželnega odbora v deželnem šolskem svetu odložil, je deželni odbor izvolil deželnega odbornika g. pl. dr. Schreya v deželni šolski svet. — Pregledovanje in odobravanje bolniških računov različnih vnanjih

bolnišnic dalo je deželnemu odboru povod, da potrebno ukrene, da se bolniki ne bodo predolgo v bolnišnicah puščali. — Pogorelcem iz Drskovič in Slavine se je dovolilo 100 gold. oziroma 200 gld. podpore iz deželnega zaklada. — Občini Griblje se je ukazala nova občinska volitev. — Deželni vladi se odgovori, da se na deželne stroške ne dovoli naprava zavetnih hiš za zanemarjano šolsko mladino.

(K dr. Bleiweisovi svečanosti.) **Jezičnik.** A. Matej Ravnika Poženčan. B. Matija Vertovec. C. Mihael Verne. XVI. Leto. V Ljubljani. 1878. Slavnemu dr. Janezu Bleiweisu posvečuje spisovatelj z naslednjo čestitko: Slavn Gospod! Bilo je o tisučnici Siovanski, da se je po „učiteljskem Tovaršu“ rodil moj Jezičnik. Med prvimi, ki so koj takrat ga prijazno pozdravljali, bili ste Vi, in — kakor ste od l. 1843 na slovstvenem polji narodu Slovenskemu prares drugi Vodnik, tako ste od l. 1863 vedno tudi Jezičniku, kateri je vzrastel sedaj že v XVI. leto. Opisujejo se v njem trije Vam priljubljeni možje, kateri — domoljubni pisatelji duhovni — so po Vašem živem prijateljskem vzgledu dokaj dobrega storili za ljubo domovino svojo in so sedaj dostojno poslavljeni tudi z Vašo modro pomočjo. „Kjer časti se modrost, tam se imenuje mojsin“ — kliče danes spremilim Vam pesnikom vsa hvaležna Slovenija. In Vam bodi tudi letošnji Jezičnik posvečen o preveselem Vašem LXX. godu, in Bog daj, da bi vzajemno z Vami „za vero, dom in cesarja“ še mnogo let srečno delovati mogel Vaš Josip Marn. V Ljubljani 19. novembra 1878. —

Poleg že omenjenih občin in društev, bil je dr. Bleiweis tudi še od mnogih drugih na Spodnjem Štajarskem, Goriškem in Hrvatskem imenovan za častnega uda. Na Goriškem so ga izvolile občine Podgora, Rihenberg, Komen in pevsko društvo „Slavec“. Iz Hrvatskega pride k svečanosti tudi naš rojak, vseučiliški profesor dr. Feliks Suk kot zastopnik svetojeronimskega društva, katero ima med Hrvati enako nalogo, kakor družba sv. Mohora med Slovenci.

Katoliška rokodeljska družba, kateri je dr. Bleiweis zavetnik (Schutzzvorstand), se bode spominjala sedemdesetletnice s sv. mašo, katero bode ob 1/2 6. uri daroval predsednik rokodelske družbe č. g. Janez Gnejzda. Sicer pa se družbeniki vdeležijo tudi bakljade.

Čitalnica novomeška bode 19. t. m. g. jubilantu na čast napravila: 1. skupno večerjo za odlične narodnjake, 2. sijajen ples za ude. Čitalnica ga je tudi izvolila za častnega uda, ob enem mu pa rodoljubi dolenjski pošljejo posebno adresno, katero mu bode izročil državni poslanec grof Barbo.

V nedeljo je izvolila bizoviška čitalnica g. jubilanta za svojega častnega uda. Ob enem tudi g. Valentina Krisperja.

Bakljada sinoči bila je sijajna; trg pred škofijo bil je ves poln naroda, ki je z navdušenimi živio-klici pozdravljaj g. jubilanta. Kakor je program določeval, pele so se 3 pesmi, godba pa je svirala sestavko narodnih pesem; okoli 10. ure odšli so čestilci čez Valvazorjev (šolski trg) in št. Petersko predmestje proti Čitalnici.

(Včerajšnji somenj) se ni posebno obnesil nekaj je ljudi zadržalo slabo vreme, nekaj pomanjkanje denarjev, da se ga niso obilno vdeležili. Kupčija zaradi tega ni bila kaj živahna zlasti je bil slab živinski sejem. Konj so bili prignali 378, pa ne posebno lepih, in tudi goveje živine ni bilo toliko kakor navadno o tem času.

Razne reči.

— Premembe pri učiteljstvu. Na Kranjskem. Na meščanski šoli v Kerškem sta gg. J. Lapajne iz Ljutomera in pl. Vidmer. Definitivna sta postala: gosp. Anton Razinger podučitelj na II. mestni šoli v Ljubljani in gdč. Friderika Konšek na mestni dekliški šoli; gosp. Anton Lobé, poprej (zač.) v Poljanici sedaj stalno na Kerki, gosp. Anton Kratochvil (zač.) učitelj v Reki (Kočevski) v Morovce stalno, gosp. France Duler v Semič, gdč. Adele Krušič (Crusiz) za 1. in gdč. Marija Borovski za 2. učiteljico na dekliško šolo v Kočevji stalno, gosp. Valentin Pin iz Senožec za nadučitelja v Šmartno pri Litiji. Gdč. Fani Šetina poprej (zač.) v Kočevji sedaj v Višnjigori, gdč. Amalija Regnard, iz Mokronoga v Šentrupert (zač.), gosp. Teodor Valenta iz Doline v Jesenice na Dolj. (zač.), gosp. Matej Arko, učit. kand. pomožni učitelj v Hajdovici, gosp. Jožef Jajec iz Krašine v Slatino, g. Janez Sorčan iz Waldherr. zavoda v Žalec pri Celji. Iz tega zavoda sta izstopila g. g. Mas in Habè, prvi v Terst, drugi v Fünfhaus pri Dunaji, — vstopil pa je gosp. France Levec iz Borovnice.

— Nov političen list. V Brnu je dvakrat na mesec izhajati jel nov političen list „Lucerna“, kateremu je založnik J. Kozišek, vrednik pa J. Lang. Namen lista je vsestransko vzbujati vzajemnost českomoravsko, in v prijetni obliki našega nekdanjega Janežičevega Glasnika stane na leto 2 gl. 40 sold. Kakor „Česka Včela“ v Pragi, kateri je že tretje leto vrednik B. Pichl, izhaja tudi dvakrat na mesec v veliki obliki s podobami, in velja na leto po pošti 5 gld. — Letos prinese naročnikom svojim posebej in zastonj veliko podobo Fr. Lad. Čelakovskega, — tako bodi priporočena vsem, ki česki znajo ali se učijo, dobra „Lucerna“ v Brnu.

Najnovejša novica.

Iz Neapelja se je včeraj telegrafiralo, da je tam včeraj dopoldne nekdo vstrelil na italijanskega kralja Humberta in ga ranil na roki. Tudi general, ki je kralja spremljal in je hotel hudodelnika prijeti, bil je v nogo obstreljen.

Eksekutivne dražbe.

20. novembra: 2. Vavpotič iz Rače, 2. Ribič iz Ihana, 2. Dobovšek iz Čepelj, 2. Urankar iz Gobrovnice, vsi v Brdu. 1. Pašič iz Vranovič, 3. Horvat iz Bubnarec, oba v Metliki. 1. Gašperlin iz Kaple vasi, v Kamniku. 2. Šušteršič z Jezera, v Ljubljani. 1. Zupan v Novem mestu. 3. Cerovšek iz Ardrova. 1. Metelka iz Dolenje vasi, 1. Srovin iz Podulici, v Krškem. 1. Verčon s Slapa v Vipavi. 2. Milharčič iz Hrušja, 3. Srebotnjak iz Šmihela, 2. Premrov iz Malega Ubelskega, 3. Pupis 2. Podboj iz Šmihela, 2. Mogašina, 2. Bajc in Osa iz Razdrtega, vsi v Senožecah. 1. Spetič iz Čepna in 1. Podboj iz Belskega, oba v Postojni.

Umrlí so:

Od 14. do 15. novembra: Franc Zadnikar, kmeč. o. 2 l., za davico. Ivan Meden, priv. vrad. o. 10 m., za zasedenjem krvi.

V bolnišnici od 21. do 31. oktobra: Jernej Pakič, obč. pisar 26 l., Jakob Logar, hlapec 27 l., za vročinsko boleznijo. Jera Faciter, mežn. ž. za vtriplj. možganov; Jožef Gregorič, del. 58 l., za pljučnico; Marija Oblak, gostinja 86 l., za vročinsko boleznijo. Avgusta Bražun 17 l., za drisko. Šepla Šuber 3 d., valed slabosti.

Telegrafične denarne cene 18. novembra.

Papirna renta 61.45 — Sreberna renta 62.55 — Zlata renta 72.05 — 1860letno državno posojilo 112.50 Bankine akcije 792 — Kreditne akcije 224.50 — London 116.80 — Srebro 100 — — Ces. kr. cekini 5.56. — 20-frankov 9.33.